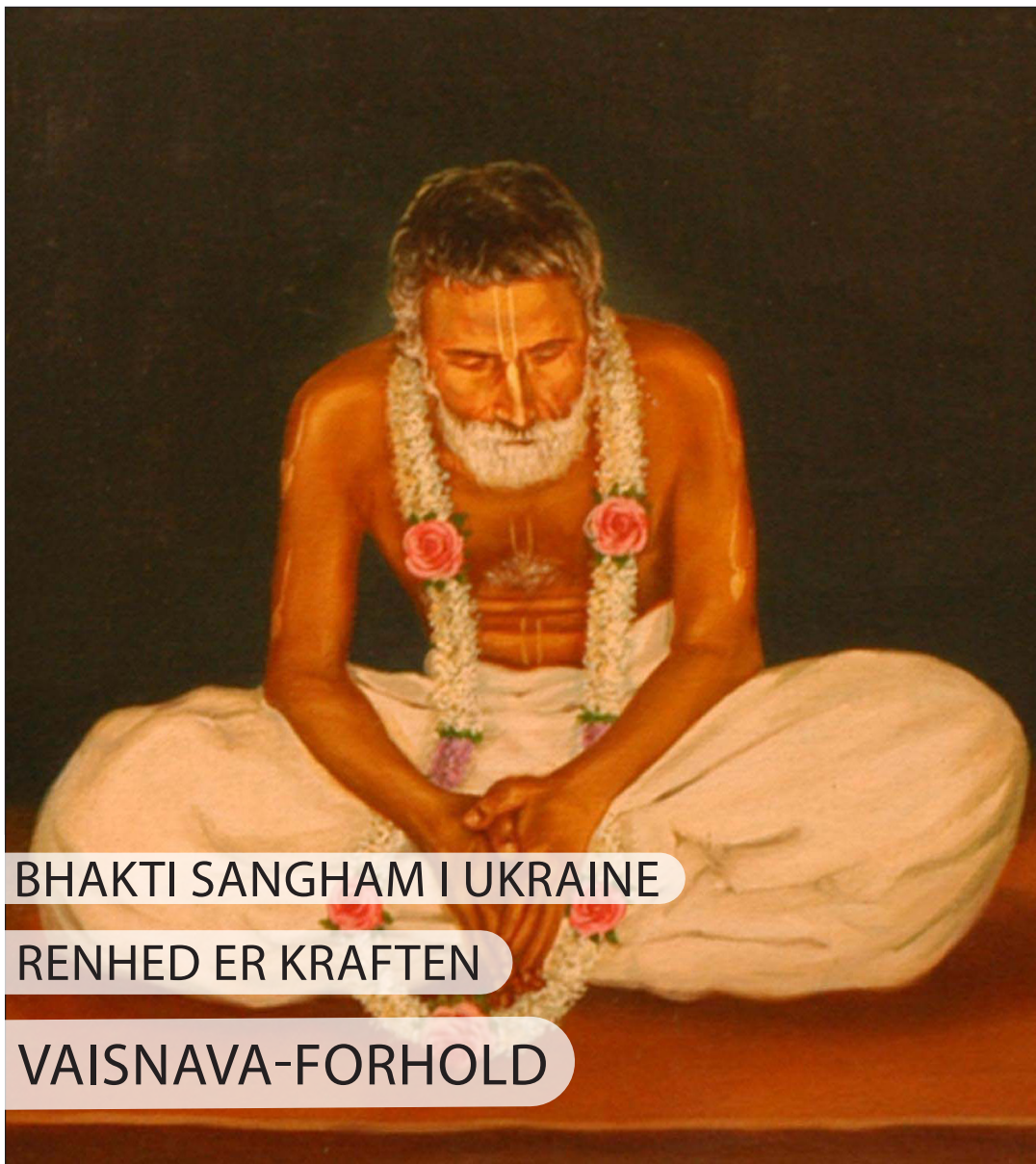

NYT FRA

HARE KRISHNA

BHAKTI SANGHAM I UKRAINE

RENHED ER KRAFTEN

VAISNAVA-FORHOLD

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark

Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Hvornår bliver man befriet under Kumbha-mela?

Siva og Parvati ville engang teste, om de mange pilgrimme, der badede under *Kumbhamela* for at opnå befrielse, også troede på, at de kunne blive det. Siva tog form som en spedalsk og lagde sig ved bredden af Ganges, imens Parvati stod som hans fattige kone ved siden af og kaldte på forskellige pilgrimme.

”Min kære *brahmana*, min mand er uhelbredeligt spedalsk. Kun hvis en befriet person rører ham, helbredes han. Alle andre, der rører ham, får selv spedalskhed. Kan du helbrede ham?”

”Min gode kone,” sagde *brahmanaen*. ”Jeg er ikke befriet.”

”Men du skal blot bade én gang i Ganges for at blive befriet,” indvendte Parvati.

”Desværre, jeg er en falden og ussel sjæl,” svarede *brahmanaen*.

Igen og igen afslog den ene efter den anden sig. Til sidst kaldte Parvati på en lille dreng. ”Kære dreng, kan du helbrede min mand?”

”Hvad skal jeg gøre?” spurgte drengen. Parvati forklarede, at han skulle være befriet, og at man kan blive befriet ved at bade i Ganges under *Kumbhamela*.

”Er det alt, jeg skal gøre?” sagde drengen. Med det samme løb han ned til Ganges, dukkede under og kom op igen. Derefter gik han op og rørte ved Siva, der med det samme blev helbredt for sin spedalskhed.

”Denne dreng bliver befriet ved at bade i Ganges én gang,” sagde Siva bagefter til Parvati. ”Alle de andre gør det ikke.”

(Det er for resten Kumbhamela næste år!) ॐ

November 2012

Lørdag	3.11	Srila Narottama Dasa Thakuras bortgang	Fredag	23.11	Srila Gaura Kisora Dasa Babajis bortgang
Onsdag	7.11	Radha Kundas fremkomst, <i>snana dana Bahulastami</i>	Lørdag	24.11	Ekadasi (<i>mahadvadasi</i> , faste fra korn og bønner for <i>Uthana Ekadasi</i>)
Torsdag	8.11	Sri Virabhadras fremkomst	Første dag i Bhisma Pancaka		
Lørdag	10.11	Ekadasi (faste fra korn og bønner for <i>Rama Ekadasi</i>)	Søndag	25.11	Bryd fasten mellem 8:04–8:09
Søndag	11.11	Bryd fasten mellem 7:37–8:59	Tirsdag	27.11	Sri Bhugarbha Goswamis bortgang
Tirsdag	13.11	Dipavali (Diwali)	Sri Kasisvara Panditas bortgang		
Onsdag	14.11	Govardhana Puja (Go Puja)	Caturmasya slutter		
Bali Daityaraja Puja			Onsdag	28.11	Sri Krishna Rasayatra
Sri Rasikanandas fremkomst			Tulasi-Saligrama <i>vivaha</i>		
Torsdag	15.11	Sri Vasudeva Ghosh' bortgang	Sri Nimbarkacaryas fremkomst		
Lørdag	17.11	Srila Prabhupadas bortgang	Sidste dag i Bhisma Pancaka		
Tirsdag	20.11	Gopastami, Gosthastami	Torsdag	29.11	<i>Katyayani-vrata</i> begynder
Sri Gadadhara Dasa Goswamis bortgang			Søndag	9.12	Ekadasi (faste fra korn og bønner for <i>Upanna Ekadasi</i>)
Sri Dhananjaya Panditas bortgang			Sri Narahari Sarakara Thakuras bortgang		
Sri Srinivasa Acaryas bortgang			Mandag	10.12	Bryd fasten mellem 8:27–10:50
Onsdag	21.11	Jagaddhatri Puja	Sri Kaliya Krishnadasas bortgang		

November - lysets tid!

Selv om november ifølge dagens længde skulle være en mørk måned, er det lige så meget en lysets tid. Vi er i måneden *kartika*, hvor vi dagligt ofrer lys til Krishna i Hans form som Damodara og synger sangen *Damodarastika*. Det er også den måned, hvor vi tirsdag den 13. november fejrer 'lysfesten' Diwali efterfulgt af Govardhana Puja dagen efter (onsdag den 14. november). Begge dage er blevet store fester i templet i København, hvor der nogle gange har været op til hundrede gæster, selv om det foregår på hverdage, så husk at møde op, hvis du er i nærheden (begge dage starter festerne kl. 17).

Lørdag den 17. november er det så Srila Prabhupadas bortgangsdag. I år det 35 år siden, Srila Prabhupada gik bort i Vrindavana, og det er helt naturligt en af vigtigste dage for alle hengivne i ISKCON. Det er også på en måde en lysets dag, for hvem andre end Srila Prabhupada har givet os det lys, som gør os i stand til at se noget som helst i denne mørke tid (Kali-yuga)? Da en *vaisnava* dør for at leve og levende spreder Krishnas navn, lever Srila Prabhupada på en måde endnu mere efter sin bortgang og spreder lys overalt i verden. Festen for ham foregår hele dagen i Københavntemplet med et 'offentligt' program fra kl. 16 af. Programmet bli-

ver selvfølgelig fokuseret på Srila Prabhupada med læsning om hans liv, videoklip, hengivne, der fortæller om ham osv. Manidhara Prabhu, som er discipel af Srila Prabhupada og nu bor i København, står for dagen og vil også fortælle om sine oplevelser med ham.

De samme dage fejres også i Århus. For nærmere program, se www.krishnahuset.dk.

Vi har Srila Gaura Kisora Dasa Babaji på forsiden af dette blad, for en stor dag i denne måned er hans bortgangsdag fredag den 23. november. Han var Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati, Srila Prabhupadas åndelige mesters, åndelige mester, og gik bort i 1915. Hvis man vil læse en biografi om ham i forbindelse med hans bortgangsdag, findes der en hel bog på Internettet om ham, se http://www.be-pure.info/files/Guara_Kishore_dasa_Babaji.pdf. ☞

I dette nummer

Kalender & historie	2
Redaktionelt	3
Srila Prabhupadas side	4
Bhakti Sangham i Ukraine	7
Srila Prabhupada i New Jersey, 4	9
Det proto-indoeuropæiske sprogs oprindelse	11
Vaisnava-forhold	16
Renhed er kraften	19
Madlavnings- lektioner	21

'Nyt fra Hare Krishna' udgives af Det Internationale Samfund for Krsnabevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-*acarya* A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. © Copyright 2012, alle rettigheder forbeholdes.

ISSN 1600-0153

Redaktion:

Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende)

Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen

Layout: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund

Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th, 2720 Vanløse Tlf.: 59271930

Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119

Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne. Kontakt redaktionen for næste deadline.

Srila Prabhupadas side

Selvrealiseringens fuldkommenhed

I denne artikel, der er baseret på en forelæsning og er hentet fra bogen Science of Self-realization, diskuterer Srila Prabhupada det endelige mål med selvrealisering – fuldstændig erkendelse det Højeste Selv, Krishna, Guddommens Højeste Personlighed. Selvrealisering starter med forståelsen af, at selvet ikke er materielt, men er ren åndelig energi. Dernæst erkender man, at det rene åndelige selv for evigt er en del af det Højeste Selv, Krishna. Til sidst lærer man, hvordan man fuldstændigt lever i dette evige, lyksalige, transcendentale forhold. Den, der har opnået dette stadie, har opnået livets højeste fuldkommenhed.

Da Krishna var her på Jorden, elskede alle Vrindavanas indbyggere Ham. Ja, de kendte ikke til andet end Krishna. De vidste ikke, om Krishna er Gud eller ej, og de var heller ikke forstyrret af tanker som, ”Jeg vil elske Krishna, hvis Han er Gud.” Deres indstilling var en af ren kærlighed, og de tænkte: ”Måske er Han Gud, måske ikke, men det er lige meget. Vi elsker Krishna, det er alt.” Dette er således platformen af uforfalsket kærlighed. Hvis man tænker: ”Hvis Krishna er Gud, vil jeg elske Ham,” må man forstå, at dette er ikke ren kærlighed, men betinget kærlighed.

Da Krishna var på Jorden, demonstrerede Han en helt usædvanlig styrke, og *vraja-vasierne*, Vrindavanas indbyggere, tænkte ofte: ”Ih, hvor er Krishna et fantastisk barn! Måske er Han en eller anden halvgud.” Sådan tænkte de, for folk var generelt under det indtryk, at halvguderne er almægtige. Inden for den materielle verden er halvguderne kraftfulde, men folk ved ikke, at Krishna står over dem alle. Den største af halvguderne, Brahma, udtrykte sin mening i denne henseende i verset *isvarah paramah krsnah sac-cid-ananda-vigraha* [Bs. 5.1]: ”Krishna er den Højeste Hersker, og Hans krop er fuld af viden, lyksalighed og evighed.” Kun lidt kendte Vrindavanas indbyggere til Krishnas magt som den højeste hersker og herre over alle halvguder. Det bemærkelsesværdige var, at deres kærlighed til Ham ikke var underlagt sådanne overvejelser.

Ligesom Vrindavanas indbyggere elskede Krishna uforbeholdent, elskede Krishna også dem betingelsesløst. *Vraja-jana-vallabha, giri-*

vara-dhari. Da Vrindavanas indbyggere holdt op med at udføre ofringer til Indra, himlens vigtigste halvgud, bragte de sig selv i en meget farlig situation. Indra blev vred og sendte voldsomme skyer, der regnede over Vrindavana uophørligt i syv dage. Hele området blev oversvømmet, og indbyggerne blev meget forstyrret. Selv om Krishna kun var syv år gammel, reddede han Vrindavanas indbyggere ved at løfte bjerget Govardhana og holde det op som en paraply for at beskytte landsbyen. Herren Krishna lærte således halvguden Indra, at hans forstyrrelser kunne stoppes med Hans lillefinger alene.

Da Indra så dette, kom han og kastede sig ned for Krishna. Det gjorde Krishna kendt som *Gopijana-vallabha*, som betyder, at Hans eneste bestilling er at beskytte *gopi-jana*’erne. Denne Krishna-bevidsthedsbevægelse stræber efter at lære folk, hvordan de bliver *gopi-jana* eller rene elskere af Krishna. Når vi når det stadie af ren kærlighed til Gud, redder Herren os fra enhver fare, selv hvis det betyder, at Han skal løfte et bjerg. Krishna behøvede ikke at praktisere noget *yoga*-system for at løfte bjerget Govardhana. Som Gud er Han almægtig, selv som barn. Han legede, at Han var et barn, og relaterede til andre som et barn, men når der var brug for det, viste Han Sig Selv som Gud den Almægtige. Det er naturen af Krishna eller Gud. Han behøver ikke at praktisere meditation eller følge noget *yoga*-system for at blive Gud. Han er ikke en fabrikeret Gud, men Gud i al evighed.

Selv om Han er Gud, nyder han kærlig-

hedsforhold til Sine hengivne, og for at tilfredsstillende Sine hengivne påtager Han sig ofte roller, der ser ud til at være underordnede. Krishna kan tit godt lide at være en hengivens barn, og derfor blev Han Yasodas elskede barn, *Yasoda-nandana*. Fordi Han er Gud, og alle tilbeder Ham, er der ingen, der skænder på Ham. Imidlertid nyder Krishna at blive irettesat af Sin hengivne far og mor, og fordi Krishna finder glæde i at blive skældt ud, påtager de hengivne sig også en sådan rolle og siger: ”Jamen, så vil jeg være Din far og sætte Dig på plads.”

Når Krishna på samme måde ønsker at slås, bliver en af Hans hengivne dæmonen Hiranyakasipu. På denne måde foregår alle Krishnas aktiviteter i forbindelse med Hans hengivne. Hvis vi gerne vil være sådanne forbundsfæller af Krishna, må vi udvikle Krishna-bevidsthed, bevidsthed om Krishna. *Yasoda-nandana vraja-jana-ranjana*. Krishnas eneste bestilling er at tilfredsstillende *vraja-jana*, og deres eneste bestilling er at tilfredsstillende Krishna. Dette er udvekslingen i kærlighed. *Yamuna-tira-vana-cari*: Krishna, Guddommens Højeste Personlighed, vandrer på bredderne af Yamuna for at glæde *gopierne*, kohyrdedrengene, fuglene, bierne og kørerne og kalvene. Alle disse er ikke almindelige fugle, bier, kør, kalve og mennesker. De har alle nået den højeste tinde af selvrealisering og har således efter mange, mange liv opnået en position, hvor de kan lege med Krishna. Denne Krishna-bevidsthedsbevægelse kan sætte alle i stand til at komme til Krishna-loka og blive Krishnas forbundsfæller som ven, tjener, far eller mor.

Krishna er parat til at antage en hvilken som helst af disse roller i relation til Sin hengivne. Hvordan Han gør dette, beskrives alt sammen i vores bog *Teachings of Lord Caitanya* [på dansk: *Den Gyldne Avatar*]. Hvis vi skal realisere vores forhold til Krishna, behøver vi kun at følge i fodsporene på Herren Caitanya og Hans vigtigste forbundsfæller, de seks Goswamier – Sri Rupa, Sanatana, Sri Jiva,

Gopala Bhatta, Raghunatha Dasa and Raghunatha Bhatta. Disse Goswamier var altid engageret i at synge Hare Krishna og danse i ekstase. De lærte os, at når man er opslugt af *Krishna-kirtana* eller sangen af Krishnas hellige navne, bliver man overvældet af et ocean af kærlighed til Krishna. Så snart lyden af Krishnas navn bliver frembragt, bliver man med det samme opslugt af et hav af kærlighed. Det er kendetegnet på ren hengivenhed. Således ville de seks Goswamier under *kirtana* med det samme blive overvældet af oceanet af kærlighed til Gud.

De seks Goswamier var afholdt ikke blot af Herren Caitanya Mahaprabhus andre hengivne, men også af de ikke-hengivne. En ren hengiven har ingen fjender, for han er ikke misundelig. En ren hengiven er altid åben over for alle, og han diskriminerer ikke, at denne person kan få lov til at synge Hare Krishna, men den person skal ikke have lov til det. På den materielle platform, som er dualitetens platform, er der forskel på høj og lav, mand og kvinde, det ene og det andet, men på den åndelige platform er der ingen sådanne skillelinjer. Den rene hengivne, der ser alt med samme sind, er derfor ikke-misundelig. Fordi han er ikke-misundelig, er han tilbedelsesværdig. Ja, det kan tilmed siges, at en person er tilbedelsesværdig, bare han er ikke-misundelig, for det er kun muligt at være ikke-misundelig på den åndelige platform. Det er også, hvad der står i *Bhagavad-gita* (5.18-19):

*vidya-vinaya-sampanne
brahmane gavi hastini
suni caiva svapake ca
panditah sama-darsinah*

*ihaiva tair jitah sargo
yesam samye sthitam manah
nirdosam hi samam brahma
tasmat brahmani te sthitah*

”I kraft af sand viden ser de ydmyge vismænd med samme syn på en lærd og mild *brahmana*, en ko, en elefant, en hund og en hundeader [en kasteløs].

De, hvis sind er rodfæstet i balance og sinds-
ligevægt, har allerede sat sig ud over fødslen og
dødens betingelser. De er fejlfrie som Brahman
og således allerede situeret i Brahman.” (Bg.
5.18-19)

En sådan position kan opnås, hvis man har
fået Herren Caitanyas nåde. Når man får Hans
nåde, kan man befri den lidende menneskehed
fra materiel besmittelse. Fordi de seks Goswa-
mier var sådanne hengivne, tilbyder vi dem
vores respektfulde hyldester med *mantraet*:
*vande rupa-sanatanau raghu-yugau sri-jiva-
gopalakau*. De seks Goswamier var dygtige
til omhyggeligt at studere alle skrifterne for at
etablere virkelig religion i verden. De efterlod
bøger for at vejlede os, blandt hvilke den mest
berømte er Srila Rupa Goswamis *Bhakti-ra-
samrita-sindhu (The Nectar of Devotion)*, som
giver den nye hengivne den første vejledning.
Goswamierne arbejdede hårdt hele tiden, og
deres arbejde bestod af at skrive bøger, synge
og danse. De var praktisk taget fri for kropslige
behov som at spise, sove, parre sig og forsvare
sig. Parring kom slet ikke på tale, ligesom frygt
og forsvar af sig selv heller ikke gjorde det, for
de var absorberet i Krishna. Allerhøjest plejede
de at sove halvanden time hver dag, og de spiste
praktisk taget intet. Når de var sultne, ville de
nøjes med at gå til en husholders hjem og tigge
et stykke brød eller to.

Sådanne helgenagtige personers mission er
intet andet end at gøre den lidende menneskehed
lykkelig ved at ophøje alle mennesker til åndelig
bevidsthed. I den materielle verden forsøger
alle at udnytte hinanden. Det ene land forsøger
at udnytte det andet land, ét samfund forsøger
at udnytte et andet, den ene forretningsmand
forsøger at udnytte en anden osv. Dette kaldes
kampen for tilværelsen, og ud af det har folk,
der kæmper, fundet på loven ”magt er ret.”
Men vi kan se, at selv de stærkeste må kæmpe,
ligesom det er tilfældet i den nuværende ver-
denssituation, hvor der foregår en stor kamp
mellem Rusland, USA og Kina. På grund af
denne kamp lider alle. Ja, selve kampen for
tilværelsen betyder lidelse. Krishnas rene hen-

givne er imidlertid ikke interesseret i at udnytte
andre, men i at hjælpe folk til at blive lykkelige,
og derfor tilbedes de på alle planeter. Canakya
Pandita bemærkede, at en rig mand og en lærd
mand ikke kan sammenlignes, for en rig mand
bliver måske æret i sit eget land eller på sin egen
planet, men en lærd mand, en hengiven af Gud,
æres overalt, hvor han kommer.

For en hengiven er der heller ingen forskel
på himmel og helvede, for Krishna er hos ham
begge steder. Hvor Krishna er, kan der ikke
være tale om helvede – alle steder er Vaikuntha.
Haridasa Thakura gik for eksempel ikke ind i
Jagannatha-templet i Puri, for han var født i en
muslimsk familie, og hinduerne modsatte sig, at
muslimer kom ind i templet. Haridasa Thakura
var imidlertid uanfægtet. ”Hvorfor skulle jeg
forstyrre dem?” tænkte han. ”Lad mig recitere
Hare Krishna her [på et sted uden for templet].”
Følgelig kom Herren Caitanya, der er Herren
Jagannatha Selv, dagligt for at se Haridasa. Dette
er den rene hengivnes kraft: han behøver ikke at
komme til Jagannatha, for Jagannatha kommer
til ham. Herren Caitanya Mahaprabhu plejede at
komme for at hilse på Haridasa Thakura dagligt,
når Herren gik ned for at bade i havet. Herren
ville komme ind i Haridasas hytte og spørge:
”Haridasa, hvordan går det?,” og Haridasa
ville svare, ”Kom indenfor, min Herre.” Dette
er altså en hengivens virkelige position. Derfor
siger Krishna, at tilbedelse af Hans hengivne er
endnu mere værdifuldt end tilbedelse af Ham
Selv. Den hengivne kan faktisk give Krishna,
for han kender til videnskaben om Krishna-
bevidsthed, videnskaben om at høre Krishnas
ord, spise Krishna-*prasadam* og nyde Krishna.
Upersonalisterne og tomhedsfilosofferne kan
prædike tørre filosofiske afhandlinger over
aham brahmasmi – ”Jeg er ånd” – men hvem
er i sidste ende tiltrukket af det? Hvad er
forskellen på den, der tror: ”Jeg er en sten,”
og den, der tror: ”Jeg er tomhed.”? Hvorfor
skulle vi blive sten, træ eller tomhed? Vores
virkelige position skulle være at udveksle i
kærlighedsforhold til Krishna. (Fortsættes i
næste nummer) ॐ

Bhakti Sangham i Ukraine

Af Madhava Smullen

Fra den 17. til 21. september 2012 strømmede tusindvis af hengivne til Evpatoria, et feriested ved Sortehavet i Ukraine, for at være med til en af ISKCON's største festivaler. 75 procent af de hengivne var fra Ukraine, hvor der er over 10.000 hengivne. Andre kom fra omkringliggende lande som Rusland, Hviderusland, Litauen, Moldova, Rumænien og Bulgarien, ligesom der også var hengivne langvejs fra som Nordamerika og Vesteuropa.

Festivalen har fået navnet Bhakti Sangam, som betyder noget i retning af ”et mødested for hengivne”, og er intet mindre end et fænomen. Med ekstatiske *kirtanaer*, opbyggelige seminarer fra en sværm af internationale ældre *vaisnavaer*, velsmagende *prasadam* og fantastisk selskab med *vaisnavaer* er det årets højdepunkt for mange hengivne.

”Bhakti Sangam-festivalen i Ukraine var den største *vaisnava*-festival, jeg nogensinde har deltaget i,” skrev Indradyumna Swami i sin dagbog den 21. september. Men som så mange andre store ting tog det tid for Bhakti Sangam at udvikle sig. Det begyndte i 1996 med kun 400 deltagere, hvor festivalen blev startet af Acyuta-priya Dasa, regionalsekretær for Ukraine, og Niranjana Swami.

”Vi ville give inspiration, selskab og åndelig næring til de ukrainske hengivne, der ikke havde råd til at komme til Mayapur-festivalen i Indien hvert år,” fortæller Niranjana Swami.

Helt gratis var det dog ikke, og de hengivne måtte betale et beløb for at dække omkostningerne til faciliteterne, organiseringen, maden og talernes rejseudgifter. Alle betalende deltagere fik et plastikarmbånd, der gav dem lov til at komme til seminarerne, *kirtanaen* og *prasadamen*. På den måde var deltagerantallet vokset til 1.800 i 2002.

Men selv om entréen var billigere end en flybillet til Indien, kunne mange ukrainske hengivne fortsat ikke være med. Vendepunktet kom i 2008. Da Niranjana Swami en morgen gik til *mangalarati* kl. 5.00, fik han øje på hengivne, der ikke havde råd til festivalentreen, forsøge at undgå de *vaisnavaer*, der agerede som sikkerhedsvagter,

for at komme ind til *kirtanaen*. Deres oprigtige beslutsomhed om at deltage i programmet allerede før solopgang rørte Niranjana Swami og fik ham til at genoverveje festivalen.

”På en eller anden måde virkede det ikke rigtigt på mig, at vi nægtede hengivne at få lov til at være med til *mangala-arati*,” fortæller han. ”Så vi afskaffede festivalentreen, afhæng af frivillige donationer og bad kun deltagerne om at betale for deres indkvartering. For at skære ned på omkostningerne holdt festivalens hårdtarbejdende personale op med at tage noget for deres tjeneste, og alle de ældre hengivne, der holdt foredrag under arrangementet, tilbød at dække deres egne rejseudgifter.”

Med denne nye ånd af uselvsk tjeneste blev festivalen endnu bedre, og deltagelsen er vokset for hvert år siden. I år var det den hidtil største med fem feriesteder reserveret til indkvartering. 7000 hengivne var officielt registreret, imens måske 3000 mere kom og gik, så hovedteltet på 2.400 kvm. var hele tiden fuldt pakket.

”Teltet er uhyre stort,” griner Niranjana Swami. ”Det er som en lufthavnshangar.”

Festivalen begyndte hver dag kl. 5:00 med et traditionelt tempelmorgenprogram med *kirtana*, *japa* og *Srimad-Bhagavatam*-foredrag. Efter morgenmaden kunne deltagerne vælge mellem 23 forskellige seminarer med nogle af ISKCON's bedste foredragsholdere. Der var fire seminarperioder på halvanden time hver, først to fra kl. 11 til 14 og derefter to mere om eftermiddagen fra 16 til 19.

Seminarerne inkluderede Indradyumna Swamis ”Et hundrede spørgsmål”, Sivarama Swamis ”Vrindavanas hellige steder” og Prahladananda Swamis ”En følelse af savn: Herren Caitanya Mahaprabhus rolle i Hare Krishna-bevægelsen.” Bhaktivaibhava Swami diskuterede Bhaktivinoda Thakuras *Jaiva Dharma*, Bhakti Bringa Govinda Swami tog hengivne med på en rejse gennem Srila Sanatana Goswamis *Brihad Bhagavatamritam*, og Bhanu Swami gennemgik Bhaktivinoda Thakuras *Sri Harinama-Cintamani*.

Sideløbende havde andre hengivne praktiske

workshops inklusive Dhirashanta Prabhu om *japa*, Vijay Dasa om bogdistributionens kunst, Jaya Sila Dasa om børn i Krishna-bevidsthed og Devaki Dasi om 'Døden: den sidste prøve'.

I tilgift underholdt Yadubara Dasa fra ISKCON Cinema mængden med historier og sjældne billeder af Srila Prabhupada.

"Den største udfordring var at bestemme sig for, hvilke seminarer man skulle gå til!" fortæller Vrindavana Vinodini Dasi. "For hver eneste seminar-session var der fem-seks talere, der gav seminarer samtidigt på forskellige steder."

Oven i dette var der et 24-timers *kirtana*-telt for hengivne, der ville fordybe sig i de Hellige Navne når som helst om dagen eller natten. Og fra kl. 19 til 22 mødtes alle i det store telt til ekstatiske *kirtanaer* under ledelse af Indradyumna Swami, BB Govinda Swami, Sivarama Swami, Niranjana Swami, Madhava Dasa og andre af ISKCON's bedste *kirtana*-ledere. Hver sanger havde sin særlige stil med alt fra Aindra-harmonier og søde vuggevisemelodier til salsa-inspirerede rytmer og hjertebankende, løslupne *kirtanaer*; der oversvømmede teltet.

"Tusindvis af hengivne sang med opstrakte hænder, tilbagelænedede hoveder og lukkede øjne," fortæller Vrindavana Vinodini. "Det var som om, at de Hellige Navne omringede alle i deres tætte omfavelse. Den kraftfulde kombination af *bhakti* og stemmerne af tusinder af hengivne fik det til at virke, som om alle i verden kunne høre sangen af Hare Krishna."

Bhakti Sangam er altså organiseret således, at alle deltagerne bliver fuldstændigt opslugt af at synges og høre om Krishna. Men det er ikke kun det, der gør festivalen til en så sjælden juvel. Et andet element gør den også til noget helt særligt: en bred ånd af tjeneste og samarbejde.

"Hengivne kommer med et stærkt ønske om ikke kun at høre og synges, men også om at tjene hinanden," fortæller Niranjana Swami. "Og det er den ånd af tjeneste, der virkelig overvælder mig og dominerer festivalen."

Rørende og inspirerende eksempler på denne tjenermentalitet kunne ses overalt. Et helt samfund af hengivne gik i køkkenet hver dag for at lave tre måltider af overdådige *prasadam* inklusive 20.000

rundstykker. Niranjana Swami husker, hvordan han en dag i køkkenet så en hengiven i gang med vaske et helt bjerg af serveringsspande. Niranjana Swami klappede den hengivne på skulderen og takkede ham og spurgte, om han havde haft nogle problemer i sin tjeneste.

"Ja, der er ét problem," svarede han. "De vil kun give mig lov til at gøre denne tjeneste én dag og ikke mere."

Niranjana Swami fortæller også en historie, som han hørte fra Divya Dasi, der deltager i festivalen hvert år.

"Da Divya en dag var færdig med sin *prasadam*, sagde hun til en af de hengivne, hvis tjeneste var at vaske alles tallerkener op, at hun selv ville vaske sin egen tallerken af."

"Selv om den hengivne tiggede, 'Lad mig gøre det,' insisterede Divya, 'Nej, det kan jeg ikke give dig lov til.' Pludselig brød pigen til Divyas overraskelse i gråd. 'Du forstår det ikke,' hulkede hun. 'Jeg har ventet et helt år på at få chancen for at gøre dette.'"

På samme måde overgår arrangørerne sig selv for at tjene festivaldeltagerne. Siden mange ukrainske hengivne er økonomisk meget trængte, er det svært for dem at få råd til selv det mest enkle hengivne udstyr. Det har fået arrangørerne af Bhakti Sangam til at købe og hente *dhotier*, *sarier*, *chaddarer*, *kurtaer* og Deitetstilbedelsesudstyr hjem til de hengivne fra Indien.

"Sidste år græd en hengiven i taknemmelighed over at få en *sari*. Hun fortalte, at hun i femten år aldrig havde haft en," fortæller Niranjana Swami.

I det hele taget gennemsyres hele festivalen af de ukrainske hengivnes ånd af dyb taknemmelighed. Den betyder så meget for dem, at så snart årets festival er ovre, begynder de at planlægge, hvordan de kan få fri fra arbejde næste år i hele ugen til deres åndelige ferie.

"Alle hengivne har brug for næring," bemærker Niranjana Swami som en kommentar til, hvorfor Bhakti Sangam er sådan en vigtig begivenhed. "Denne festival genoplader dem og hjælper dem til at forstå vigtigheden af at fordybe sig i Krishna-bevidsthed, ikke kun én gang om året, men hele tiden i deres daglige liv." (Se billeder på bagsiden). ॐ

Srila Prabhupada i New Jersey, 4

Af Govinda Dasi

Her følger fjerde og sidste del af et uddrag fra Govinda Dasis erindringer om Srila Prabhupada. Hun fortæller om sin tid i 1967, da hun og hendes mand var sammen med Srila Prabhupada i New Jersey, hvor han rekonvalescerede fra en hjerneblødning. De første afsnit blev bragt i Nyt fra Hare Krishna 6.2012, 9.2012 og 10.2012.

Den dag, du tog af sted

Dagene gik hurtigt ved New Jerseys kyst. Før vi fik set os om, var de tre uger ovre. Hver dag var fyldt med glæden over at være sammen med Srila Prabhupada. Det var et fredeligt og åndeligt miljø, og det dejlige ved hans hengivne ånd borede sig dybt ind i mit hjerte. Efter de tre uger var jeg blevet helt afhængig af det. Jeg var fuldstændigt betaget af Srila Prabhupada. Han var hele mit liv. Jeg havde intet større ønske end at tjene ham hver dag, høre ham, se ham tale, lytte til hans fortryllende diskussioner af Krishna og Hans venner og bo i det Golokamiljø, der omgav Srila Prabhupada.

Srila Prabhupada var charmerende, indtagende, dejlig, humoristisk og kærlig. Den kærlighed, der udstrålede fra hans tilstedeværelse, helede mit hjerte fra alle de sår, det havde fået i det materielle liv. Sådan oplevede jeg det. Jeg var vokset op uden min far, da mine forældre var blevet skilt, da jeg var helt lille. To måneder gammel blev jeg sendt til en dejlig religiøs gammel tante, og jeg kom aldrig rigtigt i forbindelse med min far, før jeg var ti år gammel. Så Srila Prabhupada var den perfekte far. Han vidste alting om alting. Hans beskyttende tilstedeværelse omgav mig. Da dagen kom, hvor han skulle flyve til San Francisco, var jeg i følelsesmæssigt virvar. Jeg husker så tydeligt, hvordan jeg knælede ned ved bilvinduet, lige før han tog af sted, med tårer løbende ned ad mine kinder, imens jeg så op på hans smukke, glødende, gyldne ansigt. Jeg vidste ikke, hvornår jeg ville se ham igen, om nogensinde. Han tog til San Francisco for at forsøge at genvinde sit helbred, og han talte om at tage tilbage til Indien derfra.

Jeg kunne ikke sige ret meget, fordi jeg var ung og genert, men alligevel fik jeg udtrykt, hvor

meget jeg led over hans afrejse, og mit ønske om at tjene ham. Jeg ville, at han skulle blive rask, og hvis San Francisco eller Indien kunne hjælpe ham, var det mit store håb. Srila Prabhupada så ned fra det åbne bilvindue på en grædende ung amerikansk pige uden nogen åndelig kvalifikation, og alligevel forstod han mit hjerte. Han løftede sin hånd i velsignelse, hans ansigt var fuld af venlighed og medfølelse, og han så ud til at sige: "Det skal nok blive godt alt sammen." Han beroligede mig med sin forståelse og sagde til mig: "Syng Hare Krishna. Krishna vil sørge for alting." Da hans bil kørte af sted, gik en del af mit hjerte med ham. Selv om jeg genoptog mine pligter med at gøre rent i lejligheden, pakke hans gryder, pander og husholdningsgenstande sammen, voksede mit ønske mere og mere om at se ham og tjene ham. Han skulle kun være i San Francisco i to eller tre uger og ville derefter komme tilbage til New York. Jeg håbede, at han ville komme stærk og rask tilbage.

Tiden gik, og Srila Prabhupada kom tilbage til New York. Han var lidt skuffet over, at vejret i San Francisco havde været overskyet og køligt, og han mærkede, hvordan han trængte til Indiens varme. Hans planer om at tage til Indien lå fast. Da han kom til New York, var det kun for et kort ophold. Han fortalte os, at han ville tage tilbage til Vrindavana for enten at blive rask eller vende hjem til Krishnaloka. Vi ønskede desperat, at han skulle blive rask. Vi fortsatte vores daglige bønner til Herren Nrsimhadeva, sådan som han havde instrueret os til at gøre det den skæbnesvangre aften, hvor han fik sit slagtilfælde. Vi tryglede Krishna om at bringe ham tilbage til os. Da vi var forsamlede i New Yorks lufthavn og sad på gulvet, hørte jeg forskellige ting blive sagt gennem mine tårer. Srila Prabhupada kom-

menterede Air Indias tapetdesign med indiske kvinder, der bar vandkrukker på deres hoveder. Han fandt billederne meget smukke. De mindede ham om hans elskede Indien.

”Se blot, hvor elegante. De er i sarier og bærer vandkrukker. De ligner præcist *gopierne* i Vrindavana.” Srila Prabhupada vendte sig til Himavati, der var i en sari, hun havde lavet af et stykke stof: ”Se bare, hvor godt Himavati ser ud sin sari. Himavati, du må også se at få lært at bære vandkrukker ligesom *gopierne*, så vil du blive endnu smukkere.” Himavati smilede som en sol med sit lange, flettede, blonde hår under silkesarien.

Der var en stille og trist *kirtana*, og så blev der indkaldt til flyet. Vi flokkedes omkring Srila Prabhupada, som om vi ville holde på ham så længe som muligt. Her var han – omgivet af sine børn. De fleste af os var først i tyverne, og nogle var endnu yngre. Dette var det sidste øjeblik. Jeg så mig omkring. Jadurani led voldsomt. Hun elskede Srila Prabhupada ud over alle grænser. Hun kunne dårligt åbne øjnene og dårligt trække vejret. Alle var kede af det. Jeg græd, koncentrerede mig om hans ansigt, sugede hvert eneste øjeblik til mig og fyldte

mit sind og hjerte med ønsket om at se ham rask og i stand til at tjene igen. Så tog han af sted, han var væk. Vi blev til sent hen på aftenen for at se flyet lette. Brahmananda og jeg blev ved med at kigge, indtil jetstrømmen blev mindre og mindre og forsvandt. En støvregn blæste ind i vores ansigter og blandede sig med vores tårer. Det var afslutningen på Srila Prabhupadas første *lila* i USA. Vi vidste ikke ret meget om Krishna, men vi vidste en masse om at holde af Srila Prabhupada. Brahmananda og jeg var enige om, at regnen følte ligesom *gopiernes* tårer, og adskillelsen satte ind. Det må have været sådan, *gopierne* havde det, da Krishna tog af sted til Mathura. Det virkede, som om hele verden græd, da Srila Prabhupada rejste tilbage til Indien.

Jeg husker det helt tydeligt. Mest af alt husker jeg, Srila Prabhupada, dit medfølelse blik, da du så på alle dine børn, lige før du tog til Indien. Dette har altid været min foretrukne sindstilstand: din ånd af kærlighed, bekymring og medfølelse. Tak, fordi du kom her, for at have påtaget dig så meget besvær, og tak, fordi du kom tilbage igen og igen for at påtage dig alle de hovedpiner, der følger af at starte en stor organisation. Tak,

Srila Prabhupada, for at have givet os din kærlighed, så vi kan lære at åbne vores hjerter og opleve kærlighed.

Tak for at have lært os at elske og for at have givet os erfaringen af guddommelig åndelig kærlighed, uden hvilken vores hjerter er som tomme pumpe-maskiner. Bliv altid på mit hjertes alter, hvor jeg for altid vil tjene dig med mine tanker og handlinger. ॐ

Det proto-indoeuropæiske sprogs oprindelse

Af Amogha-drk Krsnadasa

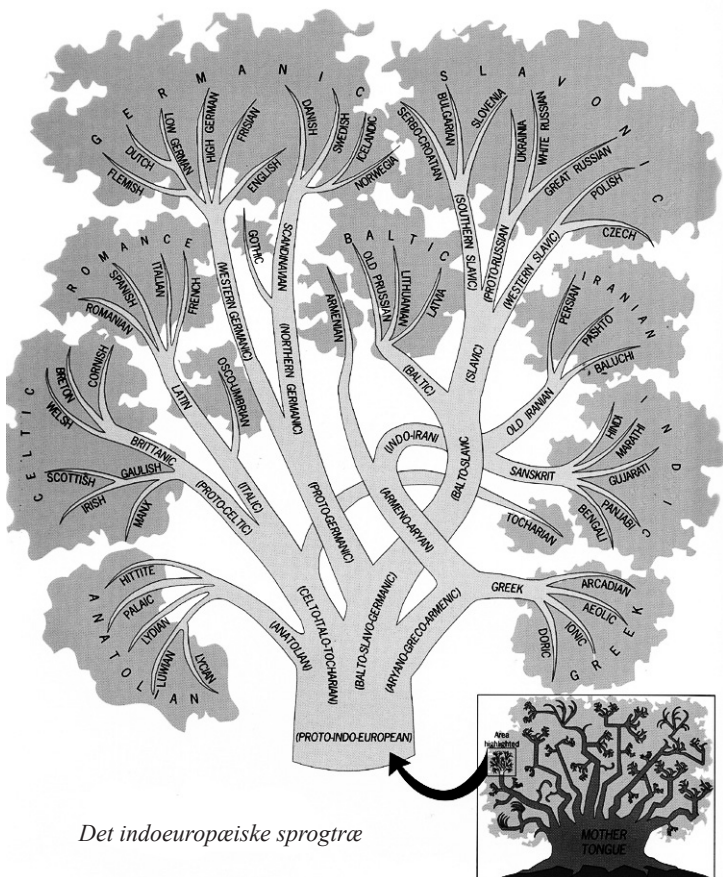
De fleste af os har hørt, at de sprog, vi taler i vores del af verden, kaldes "indoeuropæiske". Ifølge Wikipedia findes der omkring 150 indoeuropæiske sprog, der bliver talt af tre milliarder mennesker, inklusive næsten alle europæiske sprog og mange sprog i Syd- og Vestasien.¹ Tilføjer man forstavelsen "proto", der betyder "først", får man begrebet 'det proto-indoeuropæiske sprog (PIE)', "ursproget". Men hvad ligger der egentlig til grund for dette begreb?

Det indoeuropæiske spørgsmål

Den britiske sprogforsker Sir William Jones startede The Asiatic Society i 1784 i Bengalen på grund af en voksende interesse for Indiens kultur i de vestlige lande. Som en af de første europæere til at studere sanskrit opdagede han hurtigt ligheder mellem sanskrit, græsk og latin, noget, som han i 1786 proklamerede måtte tyde på, at de stammer fra en fælles kilde, et oprindeligt, hidtil ukendt, sprog. Dette var startskudet for de indoeuropæiske studier og den komparative [sammenlignende] sprogvidenskab, der går ud fra, at ord i forskellige sprog stammer fra en oprindelig urform, som senere har forgrenet sig i forskellige former. I 1813 benævnte Thomas Young disse relaterede sprog som "indoeuropæiske", og Franz Bopp etablerede i 1833 de indoeuropæiske studier som en akademisk disciplin med sin omfattende *Vergleichende Grammatik* ('Sammenlignende grammatik').

Den danske sprogforsker Rasmus Rask var også på banen i 1814 med indlemmelsen af de germanske sprog (der inkluderer de

nordiske sprog) i den voksende nyopdagede indoeuropæiske sprogfamilie. August Schleicher (1821-1868) foreslog, at disse indoeuropæiske sprog ikke blot nedstammer fra et grundssprog, men også kan samles i familier og underfamilier ud fra deres forskellige fælles kendetegn. Til

hver underfamilie svarer et 'ursprache', hvorfra alle levende eller uddøde medlemmer af familien nedstammer. Heraf kom den darwinistiske stammbaumteorien, der kan illustreres som et indoeuropæisk familietræ (se illustration).

Videre ræsonneres der som følger: Hvis dette ursprache fandtes, fandtes det på et tidspunkt, hvor det blev talt af en gruppe mennesker, 'urvolk' (urfolket). Og hvis der fandtes et urfolk, boede de på et sted, som man vil kalde for 'urheimat' (urhjemmet). Derfor er det indoeuropæiske spørgsmål delt op i tre: hvad var ursprache (ursproget), hvem var urvolk (urfolket), og hvor lå urheimat (urhjemmet)?²

Moderne historisk bevidsthed

Når det kommer til stykket, er proto-indoeuropæisk altså en moderne akademisk opfindelse. Man finder ingen hentydninger til noget sådant i den traditionelle (dvs. vediske) undervisning af sanskrit. Her følger man de originale sanskritregler, der blev givet af Panini i hans *Astadhyayi*, der er verdens ældste grammatikbog og en af de største intellektuelle bedrifter i menneskehedens historie.³ Ravindra Svarupa Prabhu, Ph.D i Religion fra Temple University og en af lederne i ISKCON, forklarer teorien om proto-indoeuropæisk som et produkt af den moderne historiske bevidsthed:

"Det er karakteristisk for historisk bevidsthed at forstå alt genetisk som en form for udvikling, fremskridt og evolution. Når man forsøger at forstå noget i verden, vil man automatisk spørge: hvordan kom det til at være sådan? Hvordan udviklede det sig fra enklere, mere primitive stadier? Dette kaldes historisk bevidsthed. Inden for lingvistikken er der en teknisk betegnelse for denne form for historisk syn – 'diakronisk'. Det betyder studiet af et sprog som en historisk ting med henvisning til, hvordan det har udviklet og ændret sig gennem tiden. Den modsatte fremgangsmåde kaldes 'synkronisk'.

En synkron tilgang til sprogstudier er ikke historisk, men beskrivende uden henvisning til, hvad der kan være kommet før eller efter. Man kan sige, at den ene opfattelse af skabelsen er synkronisk – alt er til stede samtidigt i al sin fylde, da det kommer fra Gud. Den anden er diakronisk – skabelsen i sig selv finder sted over tid. Historisk bevidsthed er den mest udbredte form for et diakronisk paradigme. Jeg lærte begreberne 'synkronisk' og 'diakronisk' på et sanskritkursus på universitet. Den traditionelle måde, hengivne forholder sig til sanskrit på, er strengt synkronisk, mens akademikere anvender den diakroniske tilgang. Ifølge traditionen er sanskrit et fuldkomment sprog, der tales af *devata'erne*. Akademikerne ser på det som en verdslig historisk skabelse, et sprog, der udviklede sig fra en mere ydmyg oprindelse...

...Prabhupada forklarede, at sanskrit er moderen til alle sprog, men lingvister placerer sanskrit som ét blandt en gruppe af gamle sprog, der udviklede sig fra et originalt grundprog, som de kalder proto-indoeuropæisk, det indoeuropæiske ursprache. Hvis man undersøger afledningen af et moderne engelsk ord, kan det undertiden spores tilbage til for eksempel et moderne fransk ord, så til et gammelt fransk ord, så til latin, derefter til sanskrit og endelig til et proto-indoeuropæisk ord. Det ord vil være markeret med en asterisk. Dette tegn angiver, at ordet er imaginært eller hypotetisk. Der er ingen skriftlig overlevering af ordet og intet bevis for, at det nogensinde har eksisteret. Det er en ren fingeret konstruktion eller opbygning, som det faktisk er tilfældet med hele det proto-indoeuropæiske sprog.

Da jeg studerede sanskrit på University of Pennsylvania, kunne kandidatassistenten godt lide at fremsætte det

diakroniske syn på sanskrit, hvilket han gjorde ganske overbevisende. Paninis klassiske sanskritgrammatik har 4-5.000 regler, men en række af dem har kun én anvendelse. Disse er afvigelser eller undtagelser. Hvorfor skulle de være der? Kandidatassistenten ville redegøre for de ellers uforklarlige afvigelser ved at vise, hvordan den anomale form i sanskrit var standard i f.eks. avesta, og derefter gå videre til at vise, hvordan begge havde udviklet sig fra tidligere former i proto-indoarisk, som igen havde udviklet sig fra proto-indoeuropæisk. Med forbehold for justeringer af nogle grundantagelser syntes hele strukturen at give mening på sine egne præmisser og redegøre for ting, der ellers synes uforklarlige ved første øjekast. Det satte et helt område af tanker på plads, det var enormt dygtigt. Men jeg accepterede det ikke et øjeblik som sandt. Jeg genkendte det som et produkt af moderne historisk bevidsthed og indså, at kandidatassistenten og jeg var simpelthen indbyggere i to forskellige kognitive universer. Min møntfod af sandheden – et citat fra *sastra* – havde slet ingen værdi overhovedet i hans verden.”⁴

Den ariske myte

Proto-indoeuropæisk kan måske ved første øjekast se ud som en ret fordøjelig spekulation, men ved nærmere inspektion ser den ud til at indeholde nogle usunde ingredienser. Den lingvistiske historiker Gilles Quentel redegør for nogle af problemerne, der er påhæftet den proto-indoeuropæiske teori.

”Problemet, når man taler om et indoeuropæisk urvolk, er, at det leder ret

”Vestens fejltagelse er, at den måler andre civilisationer ud fra den grad, som de minder om Vestens civilisation. Hvis de ikke gør det, er de håbløse, dumme og reaktionære.”

Aleksandr Solsjenitsyn

nemt til raceoverlegenhed. Idéen om, at indoeuropæere hørte til en overlegen race kommer af sig selv, hvis man betragter den proto-indoeuropæiske folkevandring som en krigerisk invasion, og de fleste forskere (Meillet, Pictet, Kossinna, Gimbutas, Dumézil, Sergent, Mallory osv.) mener, at den indoeuropæiske sprogspredning skete på denne måde. Man har ofte beskrevet indoeuropæere som høje, dolikokefale [’langskallede’] riddere på stridsvogne, lyshårede mennesker med blå øjne, som undertvang (og i stor grad erstattede) de oprindelige europæiske beboere. Denne myte, som ikke hviler på nogen form for arkæologisk eller genetisk bevis, stammer fra en historisk fejlslutning af William Jones, og fra en – meget fri – fortolkning af en hymne fra den indiske *Rg-Veda* (hymne CXXX til Indra), en tekst skrevet på vedisk, den ældste form for sanskrit. Denne hymne fortæller, hvordan guden Indra hjælper krigere på hestetrukne stridsvogne sejre over ”den sorte hud”. Disse krigere kaldes for ariere, og deres fjende for *dasyu*. Selv om man ikke ved noget om, hvor disse ariere kom fra, hvilket sprog de talte, og selv om fortolkningen af Vedaerne i højeste grad er en vanskelig øvelse, har

de fleste forskere tænkt, at ariere var indoeuropæere, og at *dasyu* var dravider (de, som har en sort hud, men det står ret uklart i den oprindelige hymne). (...)

...Den klassiske model for de indoeuropæiske sprogs udbredelse – og den model, der nyder størst støtte i forskningslitteraturen – omfatter udbredelsen af en folkegruppe fra et mindre urhjem et sted i Østeuropa. Denne udbredelse tilskrives en eller anden form

for overlegenhed enten i teknologisk eller militær henseende. Det er imidlertid samtidigt en model, der til stadighed angribes for at være i bedste fald førvidenskabelig og i værste fald ideologisk suspekt. For øjnene udspiller der sig et drabeligt tableau med stridsøksesvingende ariere, der på deres hestetrukne stridsvogne

bestormer lerklinede landsbyer beboet af svage og kvindeagtige ikke-indoeuropæiske bønder, nedsætter sig som herrerrace og påtvinger undersåtterne deres formrige sprog. Mange berømte filosoffer, lingvister osv. gav deres bidrag til denne myte: Friedrich Schlegel, Adolphe Pictet, Arthur-Joseph de Gobineau, George Dumézil, Alain de Benoist, Antoine Meillet, Gustav Kosinna og selvfølgelig alle forskere, som støtter den nazistiske raceteori: Karl Penka og alle medlemmerne af selskaberne Ahnenerbe og Thule-Gesellschaft. Dette emne er ganske vigtigt, når det drejer sig om de germanske sprog. Det er ikke irrelevant at pege på det faktum, at den tyske nationalisme har spillet en stor rolle i udviklingen af de indoeuropæiske studier og har været en retfærdiggørelse af denne nationalisme.”⁵

Den proto-indoeuropæiske bageovn

Den vediske historiker David Frawley fortæller mere om atmosfæren omkring det proto-indoeuropæiske sprogs tilblivelse.

”Kaster man et tilbageblik på den tids europæiske nationalisme, finder man Europas lande og deres intellektuelle diskutere detaljerne omkring de oprindelige europæere og kappes om placeringen af deres oprindelige hjemland og deres eget bidrag til det.

Tyskerne så dem som proto-tyskere, russerne som proto-russere, andre som proto-keltere osv. Disse proto-europæere eller ariere blev ofte defineret som etnisk blonde, blåøjede og hvide. Nazisterne så dem som herrerracen og stræbte efter at bevare renheden af deres blod.

Andre forskere så dem

mere som noget kulturelt eller sprogligt end som en etnisk gruppe.

Imidlertid havde jagten på de oprindelige europæere et stort problem. Europas sprog var ikke kun forbundet med hinanden, men også med mange andre sprog i Vest- og Sydasiens inklusive Indien og Irans sprog, som taltes af ikke-europæere, der havde deres egne civilisationer sammen med deres egen historie og raffinementer.

Ja, den ældste, største og mest raffinerede litteratur blandt fortidens indoeuropæiske sprog blev fundet i Indiens vediske litteratur, som europæerne kun for nyligt var stødt på. Det var opdagelsen af sanskrit, der havde sat europæerne i stand til i det hele taget at forbinde europæiske sprog med hinanden. Dette vediske sanskrit var et ret så dybt og detaljeret sprog rent poetisk og grammatisk. De vediske tekster afspejlede også de samme guddomme og

“

Ja, den ældste, største og mest raffinerede litteratur blandt fortidens indoeuropæiske sprog blev fundet i Indiens vediske litteratur, som europæerne kun for nyligt var stødt på.

”

mytologier som de europæiske, men med større kompleksitet og mangfoldighed. Nogle europæiske forskere havde faktisk foreslået, at det vediske folk var de oprindelige ariere, og at sanskrit var moderen til alle sprog.

Problemet var, at den indiske civilisation lå meget langt væk fra Europa. Indien havde sin egen civilisation, der var meget mere åndelig og mystisk og meget lidt forbundet med Vesten og dennes historiske udvikling. Og problematisk var det for det 19. århundredes europæiske tankegang, at indere var mørkhudede og blandt de folkeslag, som europæerne for nyligt havde betvunget og koloniseret og betragtede som laverestående. Det var afgjort ikke let for tidens europæiske tankegang at acceptere, at proto-europæerne var forbundet med Indien eller muligvis tilmed var en udløber af Indien og hendes ældre civilisation.

Dette førte til en proces, måske foretaget lige så meget ubevidst som bevidst, af, hvad jeg vil kalde 'europæiseringen af Vedaerne'. Det vigtigste formål var at bevare de europæiske rødder til de indoeuropæiske sprog og kulturer ved at gøre de oprindelige vediske og iranske folk til udløbere af proto-europæerne og immigranter fra deres hjemsted i Europa eller Centralasien. I stedet for at se Indien og Europa som sammenhængende i en større kulturel arv med Indien i en vigtig rolle, blev Indiens bidrag tilsidesat og stillet uden for proto-europæernes oprindelige område.

Denne intellektuelle tendens skete på to måder. For det første hævdede de europæiske forskere, at Vedaerne opstod i Europa eller Centralasien og blev ført til Indien på et senere tidspunkt (ca. 1500-1000 f.Kr.) af invaderende europæiske folkeslag, de såkaldte ariere, der var lyshudede, hvis ikke ligefrem blonde og blåøjede, med hjælp fra deres overlegne teknologi med heste, vogne og våben af jern, med hvilke

de overvandt områdets indfødte folkeslag. De oprindelige vediske folk blev betragtet mere som europæiske end indiske, og først senere blev deres indflydelse absorberet af den eksisterende befolkning.

Fra dette perspektiv var det et naturligt skridt dernæst at hævde, at forløberen til det vediske sprog, sanskrit, også oprindeligt var mere europæisk end indisk og først blev gjort til indisk, efter at arierne havde ført det ind i Indien, og det var blevet absorberet blandt de indfødte folk. De kaldte dette hypotetiske sprog for proto-indoeuropæisk og hævdede, at sanskrit var en senere udløber af det. Der har siden foregået en bestræbelse på at rekonstruere dette proto-indoeuropæiske sprog, primært ud fra et lingvistisk grundlag.

For det andet forkastede de europæiske forskere den traditionelle indiske lærdom i Vedaerne, selv om den var meget gammel og detaljeret. De omfortolkede Vedaerne i lys af europæiske sprog og mytologiske og kulturelle hensyn og fjernede dem næsten fuldstændigt fra deres indiske sammenhæng. Dette resulterede i en ny slags vestlig forskning, hvor sanskrit og Vedaerne blev underordnet de indoeuropæiske studier.”⁶ ॐ

Fodnoter

- 1 dk.Wikipedia.com, “Indoeuropæiske sprog”
- 2 Gilles Quentel, ”Det Danske Ordforråd i den Indo-Europæiske Kontekst 1.1.4 Ursprache, Urvolk, Urheimat”, 2009
- 3 A. L. Basham, “The Wonder That Was India” s. 390, 1954.
- 4 Ravindra Svarūpa Dāsa, “Modern Historical Consciousness: Its Causes and Cure. Part II: The Breaking of the Chain”, ISKCON Communications Journal. 1995. Vol. 3. No. 1.
- 5 Gilles Quentel ”Det Danske Ordforråd i den Indo-Europæiske Kontekst 1.3 Ideologiske Aspekter: den ariske myte”, 2009
- 6 David Frawley, ”The Europeanization of the Vedas”, www.vedanet.com

Vaisnava-forhold, del 3

En hengivens 26 kvaliteter

Af Vijay Venu Gopal Dasa og Prema Padmini Devi Dasi

Denne tekst er et uddrag fra et studiemateriale, som er ved at blive oversat til dansk. Det anvendes i forbindelse med bhakti-vriksa-programmet, hvor teksten er en del af diskussionsmaterialet til de ugentlige møder. Her bringes det for at give et indtryk af, hvad man beskæftiger sig med i bhakti-vriksa. Forfatterne Vijay Venu Gopal Dasa og Prema Padmini Devi Dasi har stået for et omfattende bhakti-vriksa-program i Mellemøsten.

En hengivens 26 kvaliteter

Imens Herren Caitanya underviste Sanatana Goswami, beskrev han en *vaisnavas* 26 kvaliteter: hengivne er altid barmhjertige, ydmyge, sandfærdige, lige mod alle, fejlfrie, ædelmodige, milde og rene. De er uden materielle besiddelser, og de er engageret i hengivent arbejde til gavn for alle. De er fredfyldte, overgivne til Krishna og fri for ønsker. De er upåvirkede af materielle besmittelser som vrede, grådighed osv. De er respektfulde, alvorlige, medfølende og uden falsk prestige. De er venlige, poetiske, dygtige og tavse.

Det er ikke sådan, at en hengiven skal bestrebe sig separat for at få disse kvaliteter. Som Sukadeva Goswami forklarer det i *Srimad-Bhagavatam* (6.1.15), kan kun en sjælden person, der har engageret sig fuldstændigt i ublandet hengiven tjeneste til Krishna, rykke de syndige handlingers ukrudt op med rode uden nogen chance for, at de kommer tilbage. Dette kan man gøre blot ved at udføre hengiven tjeneste, ligesom Solen med det samme kan sprede tågen med sine stråler.

Selv om de 26 kvaliteter ikke er uafhængige af hengiven tjeneste, kan vi ikke desto mindre stræbe efter at opføre os på en måde i hengiven tjeneste, så vi udvikler dem. At være en hengiven indebærer mange ting. Selv om det f.eks. er vigtigt at prædike, vil ens prædiken have ingen eller kun lidt virkning, hvis man ikke opfører sig korrekt. Man skal også være meget omhyggelig med renlighed, selv om man synger eller reciterer Hare Krishna. Der er mange ting, en

hengiven skal være dygtig til. Alle hans kvaliteter er ophøjede. Ingen kan finde nogen fejl i ham.

1. En hengiven er barmhjertig, krpalu

Måske tænker vi: ”Ja, Herren Caitanya og Srila Prabhupada var barmhjertige, men hvordan kan jeg være det?” Svaret er, at ved at tjene en stor, barmhjertig sjæl kan vi handle barmhjertigt på hans vegne. Vi kan sprede Krishna-bevidsthed under autorisation af den barmhjertige og medfølende store sjæl, og således bliver vi også selv barmhjertige.

Principperne for *Bhagavat-dharma* er barmhjertige, og alle, der følger dem, opgiver automatisk alle former for uvenlig opførsel og det resulterende *karma*. Hvis vi følger det vediske religionskodeks, vil dette alene få os til at handle barmhjertigt over for alle levende væsener. Vi vil ikke slå uskyldige dyr ihjel, og vi vil give mennesker Krishna-bevidsthed.

2. En hengiven er ydmyg, akarta-droha

Srila Prabhupada skriver i *Bhagavad-gita*: ”Ydmyghed vil sige ikke at være ivrig efter at have tilfredsstillelsen af at blive æret af andre.” Og Herren Caitanya udtrykker i *Siksastaka* den yderste form for ydmyghed: ”Man bør fremsige Herrens hellige navn i et ydmygt sindelag og anse sig selv for lavere end et græsstrå på gaden. Man bør være mere tolerant end et træ, fri for enhver fornemmelse af falsk prestige og rede til at vise andre al respekt. I en sådan sindstilstand kan man fremsige Herrens hellige navn konstant.”

Ydmyghed er glødværdig og en af de vigtigste kvaliteter hos en transcendentalt situeret person. Srila Prabhupada skriver: ”Kvaliteterne ydmyghed og sagtmodig fører hurtigt til åndelig erkendelse.”

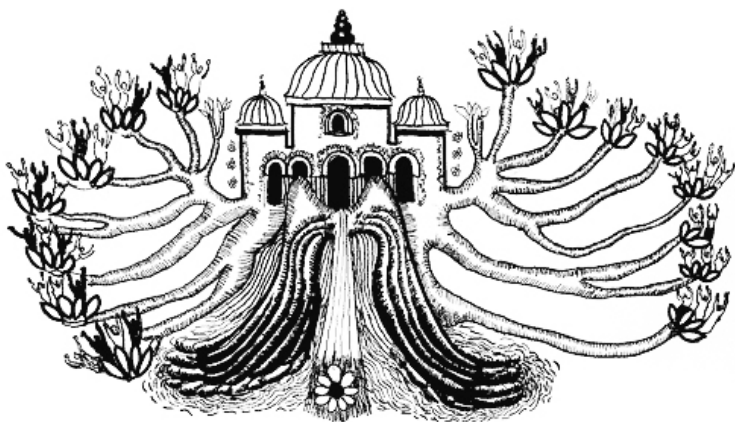
Ingen er kvalificeret til at nærme sig Krishnas lotusfødder, hvis man ikke er ydmyg. Ydmyghed foran Krishna er selvfølgelig en naturlig ting, for Han er den Højeste. På samme måde er ydmyghed foran *vaisnavaen* også naturlig, for han er den største tjener.

Da Krishnadasa Kaviraja udtalte: ”Jeg er så syndig, at hvis man blot husker mit navn, mister man alle resultater af sine fromme aktiviteter,” mente han det faktisk. En sådan ydmyghed er ikke så billig, at man kan få den blot ved at underskrive sig med ”Din ydmyge...” Det kan ikke imiteres, men må udvikles gradvist. Hvis man oprigtigt ønsker at være en hengiven og ærligt ser kendsgerningerne i øjnene, må man opgive al arrogance og stolthed. Når man følger de tidligere *acaryaers* vej, vil man bemærke, hvordan Herren Caitanya udviste ydmyghed ved at acceptere sig selv som et fjols foran sin åndelige mester, Isvara Puri. En ærlig hengiven vil konkludere: ”Hvad er jeg i sammenligning med Herren Caitanya? Min plads er ydmyg. Ud af dumhed er jeg kommet ind i kredsløbet af fødsel og død. Hvad har jeg at være stolt af?”

3. En hengiven er sandfærdig, *sathya sara*

Ud af religionens fire principper – askese, renlighed, barmhjertighed og ærlighed – er kun ærligheden tilbage i Kali-yuga.

Da Maharaja Pariksit mødte religionens tyr, efter at den var blevet angrebet af Kali personificeret, var der kun det ene af tyrens ben, der repræsenterede ærlighed, tilbage. Det betyder, at selv om folk lever syndige, hedonistiske liv,

er der stadig en villighed til at høre om Krishna tilbage. Da Srila Prabhupada kom til Amerika, fandt han mere eller mindre alle engageret i syndige aktiviteter, men da han viste, at disse aktiviteter er syndige, og han gav dem sandheden om Krishna, ændrede hedonisterne sig.

De hengivne, der følger Srila Prabhupada, skal være lige så sandfærdige som virkelige *brahmanaer*. Det betyder afgjort, at i deres egen opførsel må de ikke snyde. Den første sandfærdighed hos en discipel er at holde sit løfte om at undgå syndige handlinger og altid recitere seksten runder *japa* på sin kæde. En hengiven må på samme måde heller ikke engagere sig i ulovlige aktiviteter. Selv om Krishna-bevidsthed er transcendent til verdslige love, er det sjældent, at den verdslige lov kan brydes. Selv en almindelig person kan værdsætte en sådan ærlighed. Samfundet generelt skal se medlemmerne af Krishna-bevidsthedsbevægelsen som religiøse personer. Men vi skal være ærlige i den yderste forstand ved ikke at handle for vores egen interesse, men for Krishnas interesser. Vi skal imidlertid først forstå, hvem Krishna er. Han er den Højeste Sandhed, og *satyam param dhimahi* – vi mediterer på den Højeste Sandhed ved at recitere Hare Krishna. Da kan vi engagere os i ren hengiven tjeneste og være effektive i vores distribution af den Absolutte Sandhed, hvilket er det eneste, der kan hjælpe menneskeheden i denne katastrofale tidsalder.

4. En hengiven er lige over for alle, sama

Den hengivne ser alle skabninger fra perspektivet af viden. Hvor som helst han ser en levende skabning udvise de seks livssymptomer, nemlig fødsel, vækst, varighed, frembringelse af biprodukter, hensygnen og død, ved han, at en åndelig sjæl bebod den form, uanset om det er et menneske, et dyr, et insekt, en fugl eller en plante. I tilgift til at opfatte tilstedeværelsen af den individuelle sjæl ved den lærde hengivne, at den Højeste Sjæl også er i hjertet på hvert levende væsen. At se med samme syn betyder imidlertid ikke, at vi behandler alle personer på præcis samme måde. Men vores hensigt er den samme: at dele Krishna-bevidsthed med alle og enhver.

Kvaliteten af at være ens over for alle realiseres blandt Herrens tjenere. Srila Prabhupada skriver i *Srimad-Bhagavatam* (7.5.12): ”Alle bør være venlige for Herrens tjeneste. Alle bør prise andres tjeneste til Herren og ikke være stolt af sin egen tjeneste. Det er sådan, *vaisnavaer* tænker. Således tænker man i Vaikuntha. Der kan være rivaliseren og tilsyneladende konkurrence mellem tjenere om at gøre tjeneste, men på Vaikuntha-planeterne værdsættes en anden tjeners tjeneste og fordømmes ikke. Dette er Vaikuntha-konkurrence. Fjendskab blandt tjenere kommer ikke på tale. Alle skal have lov til at gøre tjeneste til Herren efter bedste evne, og alle bør værdsætte andres tjeneste. Sådan foregår det i Vaikuntha. Siden alle er en tjener, er alle på samme platform og har lov til at tjene Herren ifølge deres evner.”

5. En hengiven er fejlfri, nidosa

Hvordan kan nogen hævde at være uden fejl? Men en hengiven, der er overgivet i krop, sind og ord til Krishna, gør altid Krishnas vilje og gentager Krishnas budskab, så ligesom Krishna, den Højeste Fuldkomne, er uden fejl, er den fuldt overgivne hengivne fejlfri. De ting, der synes at være fejl i den hengivne, ødelægges ikke hans fejlfrihed.

Det er muligt for en slyngel at give sig ud for at være en fejlfri, ren hengiven i et forsøg på at

præsentere sig selv som en avanceret åndelig leder for at bedrage folk for sin egen vindings skyld. Men en intelligent hengiven kan gennemskue et sådant bedrag. En renhjetet hengiven eller den, der oprigtigt følger hans ordrer, vil ikke skade nogen eller udnytte nogen. På trods af tilstedeværelsen af slyngler bør vi fortsætte med af hele vores hjerte at ære og følge den rene hengivnes instruktioner. Forklædt som hellige mænd og hengivne er der bedragere i verden, men det betyder ikke, at der ingen virkelige hengivne er. Den virkelige hengivne kendes gennem sine handlinger, der strengt er i overensstemmelse med *parampara*. Han vil aldrig misbruge æren, tjenesten eller pengene, som han får på Krishnas vegne. Vi kan stole på ham med vort liv. Han gør godt for hele menneskeheden, for han lever og prædiker Krishnas budskab.

6. En hengiven er ædelmodig, vadanya

Uden at stræbe efter noget andet bør man lade alle sine ønsker gå op i en højere enhed med Krishnas tjeneste igennem den hengivne tjenestes standardproces, der begynder med at høre og recitere Hare Krishna-*mantraet* og *Srimad-Bhagavatam* under ledelse af en dygtig åndelig mester. Videnskaben om, hvordan man overgiver sig, er en glædesfyldt proces, og som resultat bliver den hengivne en elsker af Krishna. De, der giver denne hengivne proces, er så afgjort ædelmodige.

Fordi vi lever i den materielle verden, en verden af problemer, en verden, der regeres af illusionen og det ondes kræfter, er der altid vanskeligheder, når man spreder Herren Caitanyas ædelmodige gaver. Men de hengivnes ønsker om at uddele Herren Caitanyas gaver på trods af alle vanskeligheder er et andet tegn på deres ædelmodighed.

Herren Caitanya og Hans tilhængere ved, at kærlighed til Gud er den største af alle ting, og de fortsætter med at distribuere denne kærlighed uden motiver for sig selv, uden at blive skuffet og uden at lade sig bremse. Deres ædelmodighed kender ingen grænser, og de, der er så heldige at få deres gaver, er de heldigste af alle. (fortsættes i næste nummer) ॐ

Renhed er kraften

Af Gaurahari Dasa

I sidste måneds indlæg skrev jeg lidt om den første af ISKCON's grundsætninger "Forkyndelse er Essensen." Her vil jeg så sige lidt om den næste, nemlig "Renhed er kraften".

For at forkynde, for at overbevise de betingede sjæle om vigtigheden af at overgive sig til Krishna og for selv at overleve i kampen mod illusion, behøver vi kraft. Og hvor kommer den kraft fra? Svaret er: "Fra renhed." Hvad vil det sige at være ren? Rupa Gosvami giver kriteriet for en ren hengiven eller en, som udfører ren hengiven tjeneste:

*anyabilasita sunyam
jnana karmady anavritam
anukulyena krishnanu-
silanam bhaktir uttama
(Bhakti-rasamrita-sindhu 1.1.11)*

"Man må tjene Krishna uden andre bevæggrunde end blot for at tilfredsstille Ham. Det bør være ens vigtigste mål i livet, ikke økonomisk vinding, intellektuelle spekulationer eller noget andet. Dette er definitionen på ren hengiven tjeneste." Det essentielle er med andre ord ens motivation, ikke lige netop hvordan man "ser ud". Eller som Prabhupada sagde det: "Man kan ikke kritisere en mand for at være snavset, hvis han er i færd med at tage bad." Det oprigtige ønske om at tjene Krishna gør én ren i hjertet. Hvis man fortsætter med at stræbe i den retning, bliver man mere og mere ren.

Det er klart, at der er grader af renhed. Der er en afgrund til forskel på begynderen, som kommer lige fra gaden til Krishnas hengivne og begynder sit famlende forsøg på at følge processen, og så den befriede sjæl, som tjener Krishna i sin *siddha-svarupa*, sin oprindelige åndelige krop. Men de er begge to rene ifølge Rupa Gosvamis definition. Den befriede sjæl er ganske immun mod *mayas* angreb og kan overbevise de betingede sjæle så let som ingenting – blot ved at smile. For begynderen er livet ikke helt så let, men ikke desto mindre giver hans stærke ønske om at blive Krishnabevidst ham en kraft, som er stærkere end noget i den materielle verden.

I den materielle verden er vi konstant udsat for forurening, ikke bare fysisk, men så sandelig også af vores bevidsthed. Det gælder om at se det og handle klogt, så vi ikke bliver inficeret og bukker under for den materielle sygdom. Det er en konstant kamp – det bør vi vide. Vi kan ikke slappe af, fordi *maya*, illusionen, ligger hele tiden på lur for at kaste sig over os, når vi mindst venter det. Det er på tide, at det går op for os, at vi ikke er i den åndelige verden. Vi må opgive vores sentimentale drøm om fred, kærlighed og lykke her på Jorden og ruste os mentalt – ja endda fysisk – til en livslang kamp. Kampen er først og fremmest en kamp for at holde os stærke, så vi kan modstå de konstante angreb, som truer med at forurene os, med at gøre os urene. For nylig under et besøg i Nrisimhadeva-templet uden for Passau i Bayern var jeg ude at gå i skoven sammen med Smita Krishna Swami. Vi kom til et område af skoven, hvor alle træerne var gået ud. De var bukket under for et insektangreb. Maharaja påpegede, at de insekter findes overalt i skoven, men at træerne i dette område var døde, fordi de af en eller anden grund var svækkede og havde mistet deres naturlige modstandskraft. Det samme gælder for os. Hvis vi er påpasselige med at holde os stærke eller rene, er der kun lille risiko for, at vi bukker under.

Det hellige navn er det vigtigste våben, vi har i kampen for at holde os rene. Ved altid at recitere det hellige navn – Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare / Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare – holder vi os beskyttet mod forurening. Recitationen og sangen af det hellige navn er vores allervigtigste aktivitet. Alt andet, vi gør, er dekorationer på "kagen". Vi tilbeder Deiteten, udfører vediske ceremonier, studerer skrifterne med dybtgående analyser, bestræber os på at udvikle den sociale og økonomiske struktur i *vaisnava*-samfundet og så mange andre ting, men alle disse aktiviteter er som dekorationer. Dekorationer er ikke overflødige – de gør kagen mere indbydende – men i sidste ende er det det hellige navn, som er det afgørende, det, som holder os rene eller immune mod besmittelse. Alt

det andet kan vi gøre eller lade være med, alt efter tid, sted og omstændigheder, men recitationen af det hellige navn er et absolut "must," hvis vi vil overleve.

Vi må virkelig tage vores daglige recitation alvorligt. Hele vores dag bør arrangeres omkring denne daglige recitation af vores foreskrevne "runder". Det starter allerede dagen inden ved, at vi sørger for at komme i seng i ordentlig tid, så vi kan komme op tidligt og være udhvilede, når vi skal recitere *japa*. Ofte har jeg set hengivne sidde dag efter dag og kæmpe med at holde sig vågne, mens de prøver at recitere. Hvordan kan man recitere med kvalitet, hvis man er så træt, at man knapt kan holde sig vågen? Selvfølgelig er det nok et faktum, at vi også nogle gange tager tilflugt i søvnen bare for at undgå at skulle koncentrere os om det hellige navn. Distraction er en anden fjende af god *japa*. Hvis vi reciterer sammen med andre hengivne, er det meget lettere at undgå. Endelig er manglende intensitet også et "problem". Reciter det hellige navn, som om dit liv afhæng af det, for det gør det faktisk.

Samtidigt bør vi naturligtvis undgå ting, som kan besmitte os. Vi bør ikke følge elefantens eksempel. Elefanter tager ofte bad, men så snart elefanten kommer op af vandet, dænger den sig til med jord. Det giver uden tvivl mening set fra elefantens synspunkt, men for os at se er det topmålet af dumhed. Ikke desto mindre gør vi nogle gange selv det samme. De værste besmittelser kommer fra de fire syndige aktiviteter: kødspisning, ureguleret sex, beruselse og spil. Ved at undgå dem holder vi os i en ren atmosfære. Problemet er, at vi hele tiden bliver bombarderet med propaganda, som opfordrer os til at gøre netop de ting. Samtidigt er vi tyngede af en lang forhistorie af syndigt liv. Alt dette gør det meget svært at holde sig i skindet. Men alligevel kan vi holde vores sti ren, hvis vi er bevidste om disse påvirkninger og i stedet for at lade os oversvømme klamrer, ja klamrer, os til den redningsplanke som hedder *sravanam kirtanam visnu* – at høre om Krishna og synge Krishnas navn. Husk, at vi ikke må give op, selv når det ser mørkest ud, og at vi ikke må stole på os selv, selv når det ser lysest ud. Vi har en vis tid og energi til disposition, og hvis vi bruger al vores tid og energi på at tjene Krishna, er der ikke nogen tid tilbage til *maya*. Helt enkelt.

Ud af Krishnas 64 kvaliteter, som beskrives i *Bhakti-rasamrita-sindhu* ("The Nectar of Devotion"), er 'ren' nummer 21. Prabhupada skriver: "Der er to slags suveræn renhed. Den ene gør én i stand til at udfri en syndig person. Den anden gør, at man undgår aktiviteter, som er urene. Besidder man en af disse kvaliteter, kaldes man ophøjet ren. Krishna er begge. Han kan udfri alle syndige betingede sjæle, og samtidigt gør Han aldrig noget, der kan besmitte Ham." Krishna og Krishnas navn er det samme. Prabhupada råder os derfor: "Hvis man simpelthen reciterer Krishnas hellige navn, vil dette hellige navn stå op i ens hjerte ligesom den mægtige sol, og det vil øjeblikkeligt bortvejre al uvidenhedens mørke." Den samme metafor bruger Bhaktivinoda Thakura i sin '*Arundaya kirtana*' eller 'Solopgangssang'.

En anden sammenligning: guld bliver rensed for alle forureninger i kontakt med ild. På samme måde bliver vi rensed for alle besmittelser i ilden af de prøvelser, vi gennemgår på den hengivne tjenestes vej. Nogle gange undrer vi os over, hvorfor den hengivne tjenestes vej er så tornebestrøet. Men vi må forstå, at de lidelser, vi gennemgår i vores bestræbelse på at tjene Krishna, er den ild, som rensed os for alle urenheder. Det er ikke altid lige sjovt, når vi er midt i det, men når vi modtager belønningen, nemlig at vores kærlighed til Krishna vokser mere og mere, erkender vi, at ikke alene var det alt besværet værd – belønningen er så ubeskriveligt vidunderlig, at vi kommer til at se vores genvordigheder som en rent symbolsk pris at betale.

Der var en trend i den vestlige kulturkreds i 50'erne og 60'erne, som har sat sine spor også ind i nyeste tid. Den blev vistnok startet af "The Catcher in the Rye," en bog af den amerikanske forfatter J. D. Salinger. Et vigtigt tema var sorgen over den tabte barnlige uskyld. Vi kan nok alle nikke genkendende til følelsen af at have mistet noget værdifuldt, efterhånden som vi blev voksne og "erfarne". Der er imidlertid gode nyheder til os alle: vi kan ikke blot genvinde den tabte uskyld, men nå til en langt højere platform, ikke af naiv, uprøvet uskyld, men af transcendental renhed baseret på dyb livsvisdom og kontakten med den Højeste Rene. Det er målet med Krishnabevidsthed. ॐ

Herren Krishnas Køkken

Indisk vegetarisk kogekunst - 8.del

Af Yamuna Devi Dasi

Tilberedning af grøntsager

Ringer en klokke hos dig, når du hører ordene Janakis kartoffel-blomkål, Muraris kokos-aubergine, Karunamayis spinat, Mukundas kartoffelsalat eller Annapurnas rosenkål? Hvis det er tilfældet, er du enten en veteran fra Hare Krishna-bevægelsen fra 1967 eller velbevandret i dens tidlige historie. Disse er navne, som disciple af Srila Prabhupada fandt på for grøntsagsretter, han lavede i sit køkken i San Francisco.

Intet aspekt af hengiven madlavning har været mere tilfredsstillende for mig end at arbejde med grøntsager, ikke kun på grund af det stigende antal af økologiske grøntsager, der er i handlen, men også fordi frøavlere tilbyder havefolk hundredvis af unikke frø til dyrkning. I ét frøkatolog fandt jeg fjorten slags bønner, syv slags beder, ni slags majs, seksten salater, snesevis af urter osv. Tjek de lokale planteskoler for tilsvarende frø eller planter.

Kokke over hele verden ved, hvor meget det lønner sig at så, dyrke, høste, tilberede og til slut ofre sine egne grøntsager i templet. Og her er en overraskelse: du behøver ikke en have for at dyrke grøntsager. Jeg har dyrket dem i krukker og beholdere på terrasser, hustage, altaner og havegange.

Srila Prabhupadas tidlige lektioner

I min første ikke-publicerede kogebog, et calligraferet manuskript fra for omkring 26 år siden, lyder introduktionen til grøntsagssektionen: ”For bedst at tilfredsstille Herren Krishna skal man lære at gøre alle trin af madlavningen perfekt. For at undgå overkogning af grøntsager skal varmekilden reguleres, og man skal holde øje med

Yamuna Devi Dasi synger sammen med hengivne

tilberedningstiden med opmærksomme sanser.” Selv om disse korte sætninger er ufuldstændige, giver de begynderkokke et indblik i hengiven grøntsagstilberedning. Hvad der er brug for, er ekspertise, dømmekraft og en bevidsthed om Herren Krishnas tilstedeværelse.

I 1967 husede San Francisco-templet omtrent lige mange mænd og kvinder, hvor mange var ivrige efter at lære madlavning fra Srila Prabhupada. Vores første læringeopgave var at skære grøntsager. At lære at skære grøntsager i ensartede størrelser og former er en kunst. Man lærer at hakke, skære i terninger, skære i strimler, rulle-skære, hakke fint, hakke groft, skære i tynde skiver, lave glatte ovaler osv. Daglig praksis er den eneste måde, man kan lære præcisionsskæring på. Hvis du følger madlavningsserien, henvises der til disse

teknikker i lærebogen ”Lord Krishna’s Cuisine”. Øv dig med hver eneste grøntsag, du står med.

Grøntsags-A-B-C

Set i bakspejlet er jeg lidt i ærefrygt over den måde, Srila Prabhupada så mesterligt indførte sine elever i madlavning med grøntsager. Han underviste ikke med opskrifter, men viste os, hvordan tre tilberedningsmetoder og forskellige krydderier påvirker en rets endelige smag og konsistens. De følgende instruktioner vil sætte dig i stand til at lave mange forskellige retter med kartofler. Ved anvendelse af de samme ingredienser og skiftende temperatur, krydderier og størrelse på grøntsager kan man give hver ret sin egen smag, tekstur og udseende. For at holde fedtindholdet i tørteksturede grøntsagsretter til et minimum anbefaler jeg at bruge en tykbundet slip-let gryde. Lad os se på tre tilberedningsmetoder og tre måder at krydre på.

Tilberedningsmetode 1

Tørre sauterede kartofler (kogt uden vand)

Sautér små stykker ensartet skåret kartofler (i strimler, terninger eller skiver) i krydret ghee eller olie i en åben pande, indtil de er delvist kogt og delvist brunet. Vend dem ofte, mens de steges, for at holde dem fra at blive ujævnt brunet eller brænde fast.

Herfra er der to muligheder. Den første er at reducere varmen til middellav og lade kartoflerne stege, indtil de er møre og gyldenbrune. Den anden er at tilføje væske og koge dem forsigtigt ved at styre varmen, så de er kogte, tørre og gyldenbrune, når væsken er fordampet. Denne metode fungerer også godt med yamsrødder, rødbeder, pastinakker, gulerødder eller søde kartofler.

Tilberedningsmetode 2

Sauterede kartofler (kogt i bouillon)

Sautér kartoffelterninger i krydret olie eller ghee og lad dem derefter simre i en aromatisk bouillon, indtil de er gennemkogte. Fire færdige teksturer er mulige: kartoffel-gryderet, kartofler i sovs, fugtige kartofler og skorpede, tørre kartofler. Varmestyring og kontrol med tiden er vigtige for at styre teksturen af den færdige ret. Andre grøntsager,

der egner sig til denne metode, omfatter bønner, blomkål, auberginer og vinter- og sommersquash.

Tilberedningsmetode 3

Kartofler forkogt i krydret ghee, sovs eller bouillon

Bag, damp, kog, steg eller rist nye kartofler, indtil de er næsten kogte, og skær dem derefter i de ønskede former og størrelser. Afslut kogningen af kartoflerne i krydret ghee, brun dem i olie og tilsæt grøntsagsfond eller vend dem i krydret yoghurt eller sovs. Denne metode fungerer godt med næsten enhver grøntsag.

Krydderimuligheder

Lad os nu se på mulighederne med et halv kilogram kartofler med de nævnte tilberedningsmetoder og krydderisammensætningerne herunder. En blanding af krydderier stegt i ghee eller olie kaldes en *chaunk*. Når chili og krydderifrø steges, frigives flygtige olier, og deres sande smag træder frem. Krydderier bør steges, indtil de bliver et par nuancer mørkere. Hvis de bliver brunligsorte eller brændes, vil smagen være skarp og ubehagelig. I vores tempel i 1967 blev de fleste grøntsager lavet med den første krydderiblanding.

Krydderiblanding 1

1-3 spiseskefulde ghee eller uraffineret majsolie
¼ tsk. knust tørret chili
1 tsk. spidskommen
½ tsk. gurkemeje
3-4 spsk. vand til metode 1,
2½-5 dl kopper vand til metode 2 og 3
salt og friskkværnet peber
2 spsk. friskhakket koriander eller persille

Krydderiblanding 2

Krydderierne er de samme som i 1 bortset fra, at de tørrede chilier erstattes med 1-2 tsk. hakket frisk grøn chili, og der tilsættes ½ spsk. revet ingefær.

Krydderiblanding 3

Krydderierne er de samme som i 2 med tilsætning af:

1 tsk. sennepsfrø

¼ tsk. stødt gul asafetida (hing)

½ spsk. stødt koriander

Eksempel på tilberedningsmetode 1

Indiske brasede kartofler

Skær et halv kilogram kartofler i terninger på én centimeter. Varm ghee eller olie i en tung slip-let stegepande over moderat varme. Når stegepanden er varm, men ikke rygende, tilsættes chili og krydderifrø, der steges, indtil spidskommenfrøene bliver en anelse mørkere, og sennepsfrøene, hvis du bruger dem, bliver grå og popper (hvis du anvender krydderiblanding 2 tilføjes her asafetida og ingefær, der steges et par sekunder). Tilsæt kartoflerne med det samme, skru lidt op for varmen og sauté kartoflerne, indtil de er delvist kogte og let gyldne.

Reducer varmen til lav og rør de stødte krydderier i. På dette tidspunkt kan du tilføje væske. Kog kartoflerne under jævnlig omrøring med eller uden låg, indtil de er gennemkogte, gyldne og har skorpe. Der krydres med salt og peber og drysses krydderurter over.

Eksempel på

tilberedningsmetode 2

Kartofler i aromatisk bouillon

Skær et halv kilogram kartofler i terninger på 2½ centimeter. Varm halvdelen af ghee'en eller olien i en stor slip-let gryde over moderat høj varme. Når gryden er varm, men ikke rygende, tilsættes de røde eller grønne chilier, krydderifrøene og ingefæren. Steg som ovenfor. Tilsæt asafetida og steg et par sekunder og rør derefter kartoflerne i. Sauter, indtil terningerne er let brunede.

Rør de stødte krydderier, halvdelen

af urterne og 5-6 dl væske i. Dæk delvist, reducer varmen til lav og kog forsigtigt, indtil kartoflerne er møre og svømmer i en aromatisk bouillon. Tilsæt salt og peber efterfulgt af den resterende ghee eller olie samt urter.

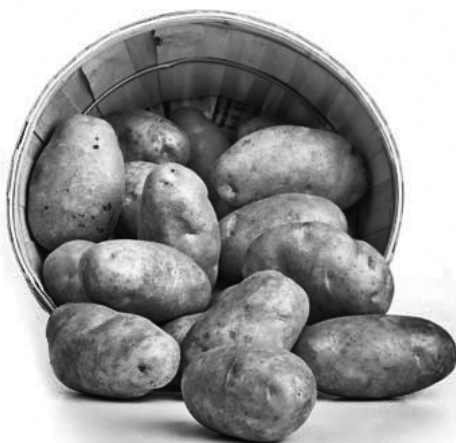
Eksempel på tilberedningsmetode 3

Sprøde kartofler med yoghurt og krydderurter

Bag et halv kilogram kartofler, indtil de er bagte. Afkøl dem, tag skrællen af og skær dem i pommes frites-strimler på 1 centimeters tykkelse.

Varm ghee eller olie i en tung slip-let stegepande over moderat varme. Når ghee'en eller olien er varm, men ikke rygende, tilsættes krydderier som ovenfor. Rør kartoflerne rundt og steg dem længe nok til at varme dem igennem og drys herefter krydderier over dem.

Tag kartoflerne af varmen og tilsæt salt og peber. Rør krydderurterne i en halv kop yoghurt, tykmælk eller creme fraiche, som herefter vendes ned i kartoflerne, lige før du ofrer dem til Krishna. ॐ

Jeg vil gerne abonnere på "Nyt fra Hare Krishna".

Navn:.....

Adresse:.....

Email:.....

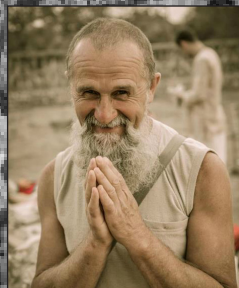
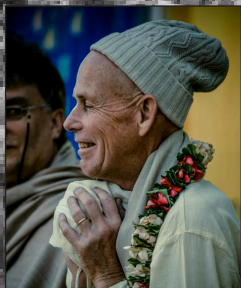
300 kr. pr. år (12 numre)

Denne indmeldeskupón sendes til:

"Nyt fra Hare Krishna",

Holsteinborgvej 20, 1th, 2720 Vanløse

www.krishna.dk www.harekrishna.dk www.iskcon.dk

Ukraines Bhakti-sangham-festival

”Festivalen i Ukraine var den største *vaisnava*-festival, jeg nogensinde har deltaget i,” skrev Indradyumna Swami om Ukraines *Bhakti-sangham*-festival, hvor måske over 10.000 hengivne mødtes ved Sortehavet i september til en uges ekstatiske samvær. Man kan læse om festivalen inde i bladet (se side 7), men vi syntes også, at nogle af billederne fra festivalen skulle have lov til at pryde bagsiden. Hvem ved, vil vi alle mødes i Ukraine næste år?